

- **Резюме:** Инсултите като заболявания са документирани още преди около 3 хилядолетия, като и днес те остават една от водещите причини за смъртност, както и за последваща сериозна дългосрочна инвалидизация сред пациентите в много различни страни по света. Благодарение на въведените през последното десетилетие нови методики и стандарти в лечението им – интравенозна тромболиза и ендоваскуларно лечение, се отчита значително подобрене по отношение на дългосрочната преживяемост и функционалното състояние на пациентите след инсулт. Много проучвания са направени във връзка с основните рискови фактори за мозъчно съдовите заболявания (АХ, ЗД, хиперлипидемия, ритъмни нарушения, тютюнопушене, затлъстяване), но все още има малко данни за значението на професионалните рискови фактори като допълнителна причина за инсулт.
- **Цел на настоящето проучване:** Да се проучи ролята на професионалните рискови фактори в епидемиологията на мозъчните инсулти.

В настоящото ретроспективно проучване за **периода от 01.04. до 30.06.2020г. (3 месеца)** са анализирани всички пациенти в трудоспособна възраст диагностицирани с инсулт, проследявани и лекувани във Втора Неврологична клиника на УМБАЛ „Св. Марина“ - Варна.

- **Заключение:** Професионалните рискови фактори имат роля като кофактор в епидемиологията и етиопатогенезата на мозъчните инсулти.
- **Ключови думи:** професионални рискови фактори, мозъчен инсулт

Адрес на кореспонденция: Димитринка Росенова Димитрова, Втора Неврологична клиника, УМБАЛ “Св. Марина“- Варна, бул.“Христо Смирненски“ № 1, 9000 Варна, тел. +359896770644, e-mail: drossenova@gmail.com

- **Резултати:** Всички пациенти(общо 40, мъже 60%, жени 40%) на **средна възраст 54 г.** бяха разделени по видове труд и продължителност на трудовия стаж на две групи. Първата – труд свързан с предимно физическо натоварване, а втората – с предимно умствено натоварване. Пациентите бяха разделени и по продължителност на трудовия стаж - до 10г. и над 10г. на последната си месторабота. Резултатите показаха, че **80 %** от пациентите с инсулт упражняват **предимно физически труд**. При пациентите с продължителност на трудовия стаж над 10 г. – с ИМИ са 85,7%, като от тях 90,3% - с предимно умствен труд. Изследвана бе и **коморбидността** на пациентите, като при всички тях е налична ХБ (100%), следвана по честота от дислипидемията(92,5%), ЗД(17,5%), ритъмни нарушения(10%) и междупредсърден дефект(5%).

